

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 173/08-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 22. mája 2008 predbežne prerokoval sťažnosť S., B., zastúpeného advokátkou JUDr. V. H., B., ktorou namietalo porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Obdo V 93/2006, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť S. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 27. decembra 2007 doručená sťažnosť S. (ďalej len „sťažovateľ“) podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv

a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom a rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. I Obdo V 93/2006.

Sťažovateľ ako slovenský subjekt práva v sťažnosti stručne a výstižne opisuje priebeh súdneho konania, predmetom ktorého bolo zloženie zábezpeky na trovy konania v zmysle § 51 ods. 1 zákona č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákona o medzinárodnom práve súkromnom“). Rozhodnutie najvyššieho súdu, že návrh na zloženie zábezpeky na trovy konania zamietá, sťažovateľ napadol dovolaním. Najvyšší súd uznesením odmietol dovolanie z dôvodu jeho neprípustnosti. Predmetom sťažnosti je zásah do ústavných práv v dôsledku postupu a rozhodnutiu najvyššieho súdu práve pri rozhodovaní o otázke prípustnosti dovolania.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti formuluje svoj problém do otázky, či podľa § 51 ods. 1 zákona o medzinárodnom práve súkromnom je rozhodnutie o zložení zábezpeky rozhodnutím, proti ktorému možno podať dovolanie, alebo nie.

V sťažnosti sťažovateľ uvádza skutočnosti, ktoré vníma ako zásah do označených ústavných práv v spôsobe komparácie medzi rozhodnutím o zložení zábezpeky a rozhodnutím o trovách konania. Poukazuje pritom na § 239 ods. 3 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „OSP“), ktorého porušenie vníma ako zásah do ústavných práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Sťažovateľ ponúka výklad inštitútu zloženia zábezpeky na trovy konania podľa § 51 ods. 1 zákona o medzinárodnom práve súkromnom. Tento typ rozhodnutia potom odlišuje od rozhodnutia o trovách konania a tým poukazuje na nesprávnosť posúdenia otázky všeobecným súdom, že proti rozhodnutiu o zložení zábezpeky na trovy konania podľa § 51 ods. 1 zákona o medzinárodnom práve súkromnom nie je prípustné dovolanie.

Takýto postup súdu vníma sťažovateľ ako zásah do označených ústavných práv, a to najmä do práva, aby jeho záležitosť bola prejednávaná na nezávislom a nestrannom súde zriadeným zákonom.

Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd na základe jeho sťažnosti nálezom vyslovil porušenie označených práv, zrušil označené rozhodnutie a vrátil vec na ďalšie konanie.

II.

Ústavný súd sťažnosť predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie sťažnosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

V súvislosti s odmietnutím sťažnosti z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti ústavný súd uvádza, že o zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť podľa konštantnej judikatúry vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh možno preto považovať ten, pri ktorého predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva

alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, III. ÚS 54/06, III. ÚS 314/06).

Ústavný súd konštatuje, že nepreskúmaval a neposudzoval skutkové zistenia a právne názory všeobecného súdu v zmysle konštantnej judikatúry. Obmedzil sa len na posúdenie otázky zásahu a prípadne intenzity zásahu do označených práv. Vzhľadom na význam práva na súdnu ochranu v právnom štáte, však pre záver o nesplnení podmienok konania nepostačuje iba pochybnosť o ich splnení, ale nesplnenie podmienok konania musí byť preukázané mimo rozumných pochybností. Vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom napokon nie je chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01).

Práve otázka týkajúca sa neudržateľnosti, resp. ústavnej nekonformnosti rozhodnutia všeobecného súdu bola predmetom skúmania ústavného súdu v nastolenej otázke sťažovateľom v sťažnosti. Posudzovanie tohto výkladu všeobecného súdu a zároveň aplikovanie konštantnej judikatúry ústavného súdu na tento výklad doviedol ústavný súd k poznaniu, že všeobecný súd legitímnym spôsobom dospel k právnomu záveru. Jeho odôvodnenie nie je arbitrárne pretože nijako nie je svojvoľné či zjavne neodôvodnené (excesné). O svojvôľu by išlo vtedy, ak by všeobecný súd nepodloženým a neexistujúcim zákonným zmocnením rozhodol o práve, a tak by si vytvoril právny názor, ktorý by sa nedal nijako preskúmať. Preto ústavný súd nikdy nemôže posudzovať právo jednoduché, a tak sa dostať do konfrontácie s právnym názorom všeobecného súdu, ale vždy musí posudzovať otázku všeobecnejšiu, a to otázku ústavných garancií demokratického štátu každému subjektu, ktorého základné práva sú čo i len ohrozené. Ak by to tak nebolo, bol by zjavne narušený princíp právnej istoty a ústavný súd by sa dostal do postavenia akejsi „ďalšej inštancie“ v súdnej moci. Všeobecný súd postupoval podľa platného a účinného zákona a v rámci zákona aj posúdil namietanú otázku. Preto ústavný súd nijako nemôže konštatovať, že všeobecný súd arbitrárnym spôsobom rozhodol, a tak zasiahol do označených ústavných práv. Reálne uplatnenie základného práva na súdnu ochranu predpokladá, že účastníkovi súdneho konania sa táto ochrana dostane v zákonom

predpokladanej kvalite, pričom výklad a používanie zákonných ustanovení príslušných procesných predpisov musí v celom rozsahu rešpektovať základné právo účastníkov na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Všeobecný súd musí teda vykladať a používať ustanovenia OSP v súlade s účelom základného práva na súdnu ochranu. Aplikáciou a výkladom týchto ustanovení nemožno obmedziť základné právo na súdnu ochranu bez zákonného podkladu. Všeobecný súd musí súčasne vychádzať z toho, že všeobecné súdy majú poskytovať v občianskom súdnom konaní materiálnu ochranu zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov (§ 1 OSP).

Na základe uvedených skutočností ústavný súd konštatuje, že uvedeným postupom najvyššieho súdu neboli porušené základné práva sťažovateľa tým, že príslušný súd nerozhodol v súlade s právnym názorom sťažovateľa. Ústava negarantuje právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka konania. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s názorom štátneho orgánu nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia.

Ústavný súd na záver konštatuje, že postupom najvyššieho súdu nijako nemohlo dôjsť k porušeniu ústavou garantovaných práv.

Z tohto dôvodu bolo potrebné sťažnosť sťažovateľa odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. mája 2008

